

ФІНАНСОВИЙ ДЬЮ ДІЛІДЖЕНС: СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНА МІСІЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

*НАЗАРЕНКО І.М., Д.Е.Н., ПРОФЕСОР,
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ*

Міжнародні інтеграційні процеси, транспарентність бізнесу суттєво трансформують, переорієнтовують, ускладнюють вимоги до системи управління бізнес-суб'єктами. Якість управління бізнесом значною мірою залежить від достовірності інформаційно-аналітичного забезпечення управлінського процесу.

Відтак, в контурі даної проблеми, актуалізується питання застосування достовірного інформаційного ресурсу в менеджменті. Останнє підвищує необхідність вирішення нагальної потреби, спрямованої на використання в практичному аспекті послуг аудиторських фірм. Враховуючи факт, що сучасна реформа аудиту в Україні суттєво підвищила вимоги до якості аудиторських послуг, розмежувала аудиторські фірми, які можуть здійснювати обов'язковий та ініціативний аудит, в результаті значна кількість суб'єктів аудиторської діяльності розширили перелік супутніх послуг з пріоритетним акцентуванням уваги на дью ділідженсі. Застосування дью ділідженсу в сучасному мінливому бізнес-середовищі є актуальним не тільки в процесі злиття та поглинень підприємств інтегрованими диверсифікованими компаніями, але й в звичайному повсякденному управлінському процесі.

Дью ділідженс – це процес ґрунтового аналізу всіх активів, що входять до складу підприємства, з перевіркою їх юридичної «чистоти» та зобов'язань, реального правового та фінансового становища [1].

Необхідність удосконалення управління підприємством забезпечується вчасним реагуванням менеджерів на кризові явища та їх адаптацію за допомогою впровадження системного підходу до кількісних та якісних змін. Проведення дью ділідженса дозволить визначити фінансово-господарський стан підприємства, оцінити наявність операційних і фінансових ризиків та забезпечити прийняття управлінських рішень щодо зміни його стратегічної політики [2].

Дью ділідженс може проводитися за різними напрямками (фінанси, податки, маркетинг та ін.), оскільки класифікація даного інструменту дослідження базується на широкому спектрі питань, пов'язаних з діяльністю підприємства [5]. Конкретний вид процедури

залежить від замовника процедури (покупці, інвестори, банківські установи, власники підприємства та ін.) та виконавця (юристи, фінансові аналітики, аудиторів, оцінювачі, консалтингові фірми та ін.).

Акцент дослідження буде сфокусовано на фінансовому аудиті, виконавцем якого є суб'єкти аудиторської діяльності. Відповідно, під фінансовим дьом ділідженсом доцільно розуміти сукупність аналітичних заходів, які передбачають проведення етіологічної діагностики, що базується на фінансовій інформації (підтвердженій незалежними аудиторами), результати якої дозволяють, на підставі фінансово-виробничих індикаторів, оцінити реальний фінансовий стан, рівень економічної безпеки суб'єктів бізнесу, ідентифікувати ризики зовнішнього, внутрішнього середовища та окреслити напрями стратегічних управлінських ініціатив.

Відповідно, завданнями фінансового дьом ділідженса є: підтвердження достовірності бухгалтерської документації, яка є інформаційною базою для проведення етіологічної діагностики; оцінка фінансового стану, платоспроможності, ділової активності підприємства; оцінка вартості бізнесу; ідентифікація ризиків зовнішнього та внутрішнього середовища; оцінка діючої системи внутрішнього контролю підприємства; діагностика ймовірності банкрутства підприємства; оцінка припущення про безперервність діяльності підприємства.

Доцільно наголосити, що в процесі діагностики припущення про безперервність діяльності необхідно подіти оцінити з фінансової, операційної та іншої позиції у відповідності до вимог МСА 570 (переглянутий) «Безперервність діяльності» [4].

Процедурне забезпечення фінансового дьом ділідженса повинне бути представлено широким спектром процедур, а саме: запит, зовнішнє підтвердження, ідентифікація, інспектування, верифікація, аналітичні процедури та ін.

Отже, в сучасних турбулентних умовах проведення фінансового дьом ділідженса є актуальним питання, оскільки застосування широкого спектру контрольних процедур, економічних методів діагностики дозволяє ідентифікувати ризики, загрози та окреслити контури стратегічних управлінських ініціатив, які посилять функції превентивного контролю, оптимізують управлінський процес, що, в загальній сукупності, сприятиме успішній реалізації стратегії, орієнтованої на забезпечення сталого розвитку та підвищення вартості бізнесу.

Література.

1. Бондар В. Методичні засади експертизи правового та фінансового становища компанії при складанні звіту Due Diligence / В. Бондар // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 8. – С. 23-28.

2. Дью дилідженс (due diligence) [Електронний ресурс] // Business Intelligence: перевірка партнерів, власники компаній, дью дилідженс – Режим доступу: <http://www.business-intelligence.com.ua/node/174>.

3. Гуцаленко Л.В. Дью дилідженс – гарант успішності інвестиційного проекту в бізнес-сфері / Л.В. Гуцаленко // Економіка. Фінанси. Менеджмент : актуальні питання теорії, науки і практики. – 2017. – № 7. – С. 20-31.

4. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду іншого надання впевненості та супутніх послуг. Видання 2016-2017 року. Ч. 1. [Електронний ресурс] / Міжнародна федерація бухгалтерів ; Аудиторська палата України. – К., 2018. – Режим доступу: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_%D1%87%D0%B0%D1%81%D1%82%D1%8C1.pdf.

5. Назаренко І.М. «Дью дилідженс»: сутність, призначення та послідовність здійснення / І. М. Назаренко, А. І. Орехова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. – 2011. – Вип. 20, Ч. 1. – С. 360-366.

ВАЖЛИВІСТЬ ОЦІНКИ ВАРТОСТІ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ЦІЛЕЙ УПРАВЛІННЯ В АПК

***ПЛАКСІЄНКО В.Я., Д.Е.Н., ПРОФЕСОР,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ЛІПСЬКИЙ Р.В., К.Е.Н.,
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВА АГРАРНА АКАДЕМІЯ***

В ринкових умовах господарювання беззаперечним залишається той факт, що працівники є видом капіталу, який впливає на вартість підприємства. Для забезпечення сталого розвитку суб'єкта господарювання, досягнення ним конкурентних переваг вагоме значення має ідентифікація видів капіталу, відмінних від економічних, фізичних чи фінансових, природа яких спрямована на акумулювання знань та вмінь працівників, визначення позитивного ставлення оточуючого середовища до діяльності підприємства [3].

В літературі з соціальної економіки зустрічаються різноманітні форми капіталу. Їх узагальнення було проведене В.В. Радаєвим, унаслідок чого виділено вісім форм капіталу: 1) економічний; 2) фізичний; 3) культурний; 4) людський; 5) соціальний;